

13 Aprilie 2007, nr. 201

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii pentru modificarea art.103 din Titlul III al Codului fiscal

(înregistrat în Parlament cu numărul 1162 din 21 Martie 2007)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărîrea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii pentru modificarea art.103 din Titlul III al Codului fiscal.

Evaluarea generală

- 1. Autor al inițiativei legislative** este deputat în Parlament, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.
- 2. Categoria actului legislativ** propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.
- 3. Scopul promovării proiectului.** Potrivit notei informative plasate pe pagina web a Parlamentului, inițiativa legislativă are drept scop "de a corecta o eroare ce se conține în art.103 din Codul fiscal, care constă în faptul că pe cînd serviciile de asigurare/reasigurare propriu-zise sînt scutite de TVA serviciile de intermediere din același domeniu nu sînt scutite de TVA".

Fundamentarea proiectului

- 4. Nota informativă** a proiectului de act legislativ supus expertizei este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

- 5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă**

- 6. Suficiența argumentării.** Considerăm că argumentarea proiectului nu este suficientă, iar autorul își întemeiază inițiativa doar pe prezumții de ordin subiectiv.

- 7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale.** Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză.

Atît proiectul, cît și nota informativă la acesta nu conțin referințe la legislația comunitară sau alte standarde internaționale.

- 8. Fundamentarea economico-financiară.** Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47

alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, În cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

Evaluarea de fond a coruptibilității

9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. În cazul în care acest proiect va fi adoptat, vor fi scutite de T.V.A. serviciile de intermediere a operațiunilor de asigurare și/sau de reasigurare. Brokerii de asigurare care sunt înregistrați sau sunt pasibili de a fi înregistrați în calitate de plătitori T.V.A. vor avea de câștigat în urma acestor modificări. În schimb, în bugetul de stat nu se vor colecta mijloacele financiare de la aplicarea T.V.A. la acest gen de servicii.

10. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia rezultă prejudicierea interesului public.

11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului sînt concurente cu alte prevederi ale legislației.

12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect nu sînt suficient de clare și concise, iar exprimările nu întrunesc rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, nu respectă regulile de ortografie și punctuație.

13. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul nu stabilește atribuții ale autorităților publice, nici proceduri administrative noi sau alte chestiuni vizînd activitatea acestora.

14. Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile.

	Articol	Text	Obiecția	Elemente de coruptibilitate și alte riscuri	Recomandarea
1	Art. I	Articolul 103 din Titlul III al Codului fiscal, nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005) se modifică după cum urmează: - în alineatul 12) litera g) va fi expusă în următoarea redacție: „g) operațiile de asigurare și reasigurare, inclusiv serviciile de intermediere a operațiunilor de asigurare și/sau de reasigurare;”	Se poate constata faptul că se propune de a fi scutite de T.V.A. serviciile de intermediere a operațiunilor de asigurare și/sau de reasigurare. Autorul afirmă, că <i>"este lipsit de logică, dacă în cadrul colaborării de comun, aceleași servicii prestate clienților la direct de companii sunt scutite de T.V.A., iar dacă le acordă agentul/brokerul din numele acestor companii - se impozitează."</i> În opinia noastră, nu este vorba de o eroare în prevederile articolului 103, alineatul (1), punctul 12), litera g) din Titlul III Cod fiscal. În pofida faptului, că serviciile de intermediere a operațiunilor de asigurare și de reasigurare pot fi înglobate în categoria de "operațiuni de asigurare și reasigurare", Legiuitorul a stăruit să accentueze asupra faptului, că aceste servicii sunt excluse din categoria serviciilor scutite de T.V.A. 9. Totodată, considerăm că în nota informativă la proiect nu sunt indicate corect unele noțiuni și anume acest fapt poate crea o înțelegere greșită, cum că "există o eroare care necesită corectare". Or, Codul fiscal operează cu două noțiuni distincte: noțiunea "operațiuni de asigurare și reasigurare" și noțiunea "servicii de intermediere a operațiunilor de asigurare și/sau de reasigurare". Codul fiscal nu operează cu noțiunea "servicii de asigurare și reasigurare",	Coruptibilitate Concurența normelor de drept Utilizarea termenilor diferiți cu referință la același fenomen / același termen pentru fenomene diferite Introducerea termenilor noi care nu au o definiție în legislație sau în proiect	De a respinge proiectul.

cum este indicat în Nota informativă.

Codul fiscal prevede clar, că operațiunile de asigurare și de reasigurare (în nota informativă acestea au fost definite drept "servicii de asigurare și de reasigurare"), indiferent de faptul cine le efectuează - compania de asigurări sau brokerul - nu se impozitează. Totodată, Codul fiscal stabilește că se aplică T.V.A. la prestarea serviciilor de intermediere a operațiunilor de asigurare și/sau de reasigurare. Cu alte cuvinte, se aplică T.V.A. asupra comisionului obținut de la vânzarea produselor companiilor de asigurări (sau asupra cotei părți procentuale din primele brute încasate de companii). Deci, se aplică T.V.A. asupra unei activități de întreprinzător aparte - servicii de intermediere a operațiunilor de asigurare și/sau de reasigurare, prestate de brokerii de asigurare sau agenții lor. Companiile de asigurări astfel de servicii nu prestează și, în opinia noastră, Legiuitorul și-a expus clar voința sa de a aplica T.V.A. doar asupra serviciilor de intermediere a operațiunilor de asigurare și/sau de reasigurare.

Concluzii

În concluzie menționăm că este dificil de a evalua acest proiect de lege prin prisma identificării unor eventuale posibilități de corupție. Totuși, în condițiile realizării unor evaluări independente și obiective în domeniul asigurărilor și a unei investigații mai detaliate a problematicii, pot fi făcute anumite concluzii teoretice referitor la existența sau inexistența unei posibile favorizări a coruptibilității la nivel de relații dintre companii private, în scopul obținerii unor avantaje.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției